

WOS , kl.8 SP, tolerancja, ksenofobia.

Temat dnia: Tolerancja i przejawy ksenofobii.

Witam Was bardzo serdecznie!

Kolejna lekcja przed nami!

Jedną z umiejętności, które warto w sobie rozwijać, jest nieuleganie stereotypom i uprzedzeniom - rozpoznawanie ich i dystansowanie się wobec takich zbyt ogólnych i zwykle mylnych przekonań.

1. Tolerancja.

Każde społeczeństwo składa się z bardzo różnych ludzi o odmiennych poglądach i niejednakowych potrzebach. Tym, co chroni przed dyskryminowaniem czy atakowaniem innych, jest **postawa tolerancji**. To coś więcej niż powstrzymanie się od wykluczania, gorszego traktowania i agresji.

Tolerancja - oznacza poszanowanie, wyrozumiałość, akceptację wobec czyichś poglądów, czyjegoś wyglądu (np. odnośnie koloru skóry), wierzeń, upodobań – różniących się od własnych.

Zadanie.

Przeczytaj na głos fragment tekstu Marii Ossowskiej, słynnej polskiej socjolożki XX wieku. Jakie wskazówki dla nas z niego wynikają?

„To słowo wymaga komentarza uchylającego nieporozumienia, o które łatwo. Tolerancję przypisuje się często komuś, kto dla świętego spokoju patrzy przez palce na różne grzeszki otoczenia. Nie o ten gatunek tolerancji tutaj chodzi.

Tolerancja w naszym rozumieniu to nie jest nie przeciwstawianie się rzeczom, które postrzegamy za złe, lecz umiejętność szanowania cudzych potrzeb i cudzych opinii, których nie dzielimy.

Szanuje cudze potrzeby, kto się z nimi liczy w swoim postępowaniu, przystosowując do nich własne; szanuje cudze opinie, kto ma życzliwą w zasadzie dla nich postawę, a w wypadku wyraźnej już kontrowersji nie przypisuje z góry przeciwnikowi czarnych motywów z tego tylko tytułu, że znajduje się w stosunku do jego stanowiska w opozycji”.

Maria Ossowska, „Wzór obywatela w ustroju demokratycznym”,
Warszawa 1946

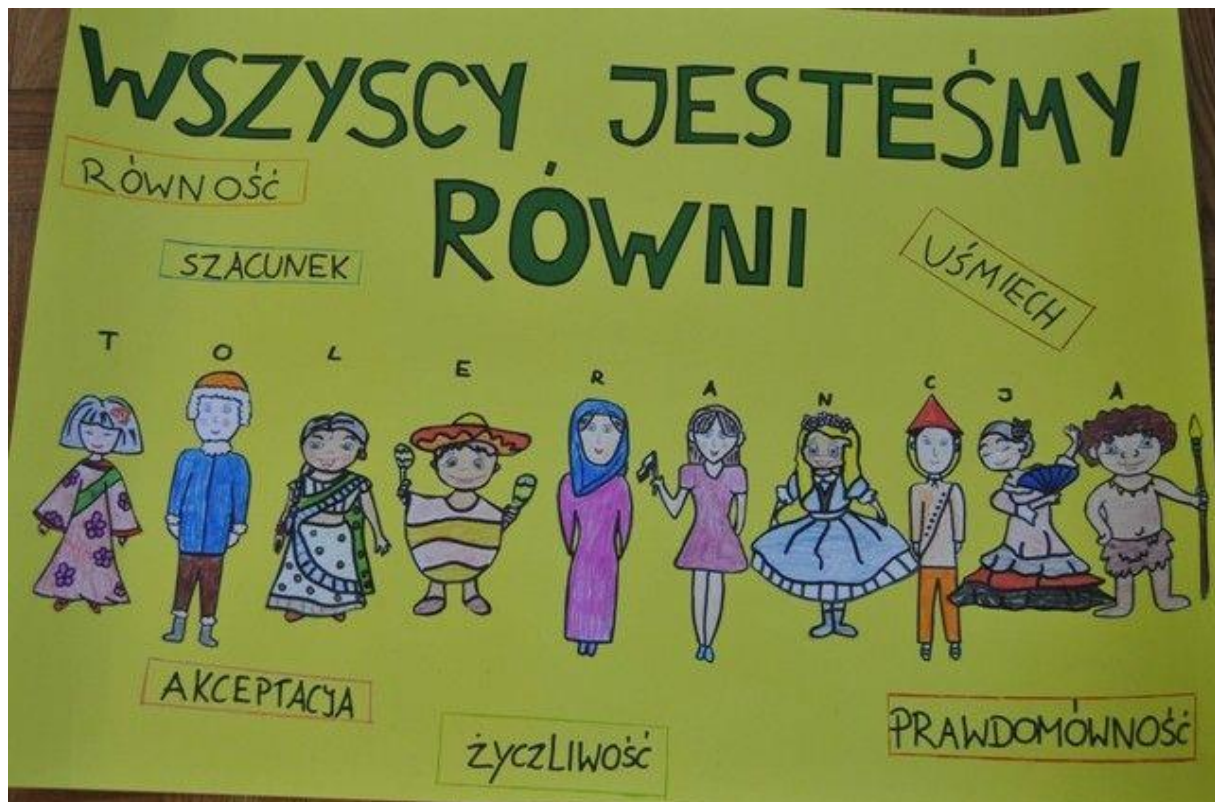
Tolerancja to szanowanie poglądów, upodobań i wierzeń innych niż nasze. Czasami to wcale nie jest takie łatwe.

Gdy ktoś niepocholebnie wyraża się o naszym ulubionym pisarzu, polityku czy zespole muzycznym, mamy ochotę przekonać go, że jest w błędzie.

A tymczasem on zazwyczaj wcale nie jest gotów na zmianę zdania i obstaje przy swoich poglądach. Co wtedy – odejść, obrazić się, zaatakować (rzecz jasna – słownie)?

Właśnie w takiej sytuacji najbardziej przydaje się wyrozumiałość dla odmiennych upodobań i przekonań. Trzeba po prostu przyjąć, że ludzie różnią się między sobą, a świat byłby nudny, gdyby było inaczej...

Czy jednak tolerancja powinna obejmować absolutnie wszystko? Nawet krzywdzące kogoś opinie albo poniżające kogoś zachowania ?

Obejrzyj film: <https://www.youtube.com/watch?v=GGzSuRcHWnA>

Bez tolerancji mogą powstać mury dzielące świat, a ludzie będą postrzegani jako „my” i „oni”. W kategorii „oni” mogą znaleźć się całe narody, grupy mniejszościowe, etniczne i religijne.

W dzisiejszych czasach tolerancja jest zagrożoną wartością. Brak tolerancji obniża jakość życia społecznego, a nasilenie tego zjawiska może spowodować tragedię milionów ludzi.

2. Nietolerancja.

Nietolerancja - brak szacunku, wyrozumiałości dla cudzych poglądów, upodobań, dla cudzego postępowania, itp.

Nietolerancja jest głównym zagrożeniem dla demokracji, pokoju i bezpieczeństwa na świecie. To właśnie nietolerancja doprowadziła do wojen, leży u podstaw prześladowań religijnych i gwałtownych konfrontacji ideologicznych.

Walka z nietolerancją wymaga:

- odpowiedniego ustawodawstwa opartego na prawach człowieka, zakazującego przemocy wynikającej z nienawiści, zwalczającego dyskryminację i pokrewne formy nietolerancji;
- edukacji – nietolerancja jest wynikiem ignorancji, niewiedzy, stereotypów i strachu przed nieznanym. Nietolerancja jest ściśle związana z wybujałym poczuciem własnej wartości, wartości własnego narodu czy religii, z nadmierną pychą i dumą osobistą;
- dostępu do informacji – nietolerancja jest najgroźniejsza, gdy jest wykorzystywana do spełniania politycznych i terytorialnych ambicji poszczególnych osób i grup. Ludzie podlegający do nienawiści posługują się fałszywymi argumentami, manipulują informacją i danymi statystycznymi, wprowadzając tym samym opinię publiczną w błąd;

- świadomości jednostek – nietolerancja to stereotypy, stygmatyzowanie, obrażanie i ubliżanie, dowcipy dyskryminujące innych. Nietolerancja rodzi nietolerancję. Istnieje ścisły związek między nietolerancją jednostki a błędnym kołem niezgody, nieufności i przemocy w społeczeństwie. O nietolerancyjnym społeczeństwie mówimy wtedy, gdy duża liczba osób przejawia postawy charakterystyczne dla barku tolerancji;
- lokalnych rozwiązań – coraz więcej osób zdaje sobie sprawę, że żyjemy w świecie globalnych problemów, których jest coraz więcej. Niewiele ludzi jednak wie, że rozwiązywanie tych problemów odbywa się na poziomie lokalnym, a nawet jednostki.

Obejrzyj prezentację:

https://view.genial.ly/5e8840e459ee3c0df40bab5d/horizontal-infographic-lists-tolerancja?fbclid=IwAR3m_mbM2GUY3jViG7YZxrFzsfrQqPDAIqMPUgcNUliOK6nP7HN5RQJgNKI

3. Ksenofobia.

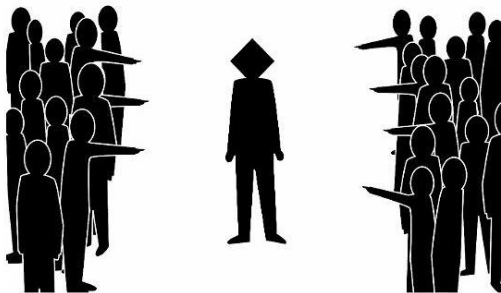
Ksenofobia - oznacza „strach przed obcym”. Jest to postawa niechęci, wrogości wobec ludzi obcych rasowo, religijnie lub etnicznie i tworzonej przez nich kultury. Wyrasta z poczucia wyższości własnego narodu i pogardy wobec innych. Często towarzyszy jej agresja i potoczne hasła i określenia ja: „żabojady”, „makaroniarze”, „Polska dla Polaków”, itp.

O osobie przejawiającej ksenofobię mówi się ksenofob.

Termin ksenofobia jest połączeniem dwóch greckich słów: "ksénos", czyli obcy i "phóbos", czyli strach.

Ksenofobia często wyrasta na podstawie wyobrażeń, przekazów kulturowych, stereotypów i uprzedzeń pielęgnowanych przez pewne grupy społeczne, przekazy medialne, ogólną atmosferę.

Lęk przed odmiennością

Ksenofobia jest niestety szeroko rozpowszechniona w Internecie, gdzie na forach i portalach społecznościowych pojawia się wiele obraźliwych komentarzy pod adresem ludzi o odmiennym od komentujących wyznaniu, kolorze skóry, pochodzeniu. Przejawem ksenofobii jest obraźliwy komentarz, agresja słowna i fizyczna, celowa alienacja. Objawem ksenofobii są zarówno uwłaczające drugiej osobie lub całej grupie społecznej wypowiedzi, jak i akty agresji, nienawiści i przemocy, aż po ekstremalną formę ksenofobii, czyli eksterminację.

Obejrzyj prezentację o różnych przejawach ksenofobii:

<https://prezi.com/v2n6fb1b2tvx/przejawy-szowinizmu-rasizmu-antysemityzmu-ksenofobii-i-ho/>

Szybkie wyjaśnienie pojęć do zapamiętania:

Homofobia - to postawa niechęci i wrogości wobec osób o odmiennej orientacji seksualnej np. wobec homoseksualizmu.

Nacjonalizm – doktryna polityczna i zarazem przekonanie, że dany naród jest najwyższą wartością, z którego wynika określona postawa polityczna, gospodarcza i społeczna. Doprowadził m.in. do faszyzmu czy nazizmu.

Rasizm- jest to teoria głosząca, że wartość człowieka zależy od jego rasy. Według rasistów są bowiem rasy lepsze i gorsze, wyższe i niższe.

Szowinizm- jest to skrajna postać nacjonalizmu. Wyraża się w bezkrytycznym stosunku do własnego narodu, niedostrzeganiu jego wad i wyolbrzymianiu zalet. Szowinista jest pełen pogardy i nienawiści wobec innych narodów. Ideologia ta prowadzi do nietolerancji, wyzysku i dyskryminacji.

Antysemityzm - wrogość wobec osób pochodzenia żydowskiego.

Najtragiczniejszym następstwem nacjonalizmu, szowinizmu, rasizmu i antysemityzmu był Holokaust w latach II wojny światowej.

Holokaust (Zagłada) to niemieckie ludobójstwo Żydów w czasie II wojny światowej. Jego efektem była śmierć około 6 milionów osób i zniszczenie 1000-letniej żydowskiej kultury w Europie środkowo-wschodniej.

Pamięć o Holokauście nigdy nie powinna ulec zatarciu. Podobnie jak inne zbrodnie przeciwko ludzkości, dokonane w imię chorych urojeń, że można być gorszym z powodu narodowości, rasy czy poglądów politycznych.

4. Stereotypy.

Jedną z umiejętności, które warto w sobie rozwijać, jest nieuleganie stereotypom i uprzedzeniom – rozpoznawanie ich i dystansowanie się do takich zbyt ogólnych i zwykle mylnych przekonań.

Skąd się biorą stereotypy? Świat jest skomplikowany, a ludzie bardzo różni. Dlatego często, aby sobie trochę ułatwić życie, posługujemy się uproszczeniami i uogólnieniami. Zdarza się – i to wcale nierzadko – że takie uproszczenia są bardzo mylące i krzywdzące. Na przykład jeśli ktoś mówi, że rude osoby są fałszywe i wredne to na pewno mówi nieprawdę. Na świecie są miliony ludzi o rudych włosach, którzy są uczciwi i prawdomówni.

Wiele krzywdzących stereotypów dotyczy narodów i ras – na pewno wiele razy słyszeliście, jacy są wszyscy Romowie (kiedyś mówiło się Cyganie), wszyscy Rosjanie, Niemcy, Szkoci czy Żydzi. Podobne głupstwa w innych krajach opowiada się o Polakach.

Stereotypy to zatem uproszczone i schematyczne poglądy lub zbiory przekonań na temat innych ludzi (lub zjawisk) oparte na niepełnej lub fałszywej wiedzy oraz uprzedzeniach.

Stereotypy są najczęściej silnie wartościujące, np. jedną grupę oceniają jednoznacznie pozytywnie, a innej przypisują wyłącznie negatywne cechy. Takie negatywne i trwałe stereotypy prowadzą zwykle do wykluczenia lub gorszego traktowania osób (lub grup) z różnych społeczności – klasy, szkoły czy wspólnoty lokalnej.

Gorsze traktowanie ze względu na przynależność do określonej grupy społecznej, etnicznej, religijnej, płciowej (zwykle kobiet), osób niepełnosprawnych czy mniejszości seksualnych to **dyskryminacja**.

Stereotypy mogą być negatywne, np.:

- kobiety powinny opiekować się dziećmi i przygotowywać obiady,
- Polacy to złodzieje,
- Rosjanie to alkoholicy,
- homoseksualiści są chorzy psychicznie,
- Muzułmanie chcą nas zabić,
- i inne.

Stereotypy mogą być również pozytywne, np.:

- Niemcy są pracowici,
- mężczyźni dobrze gotują,
- kobiety są ostrożniejszymi kierowcami.

Z cyklu: Stereotypy

Fan Justina Biebera

Fani Pei, Firmy, Hemp Gru

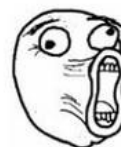
Fan Metalu

Alkoholik

Informatyk

Gimnazjalista

Robotnik

Polityk

Nauczyciel

Obejrzyj prezentację: <https://prezi.com/p/vpnloyn9tgzb/prezentacja-sterotypy/>

Na koniec posłuchaj piosenki Dawida Podsiadło „Małomiasteczkowy”: <https://youtu.be/X2XWBcd5jn0>

Podsumowaniem naszej lekcji będzie bajka pt. „Kłapouszek”.

Przeczytaj ją i wyciągnij wnioski.

„Kłapouszek”

Pewnego słonecznego poranka Zajączek Skoczek wyszedł jak co dzień rano do szkoły. Był bardzo podekscytowany, ponieważ wiedział, że tego dnia przybędzie do szkoły nowy kolega. Poprzedniego dnia Pani Sowa na lekcji opowiedziała dzieciom o nowym koledze, który był

również zajączkiem. Dlatego Skoczek po drodze do szkoły kupił dla siebie i nowego kolegi soczyste i słodkie marchewki. Niewiele brakowało, a spóźniłby się na pierwszą lekcję, tak bardzo chciał wybrać najpiękniejsze i najsmaczniejsze marchewki. Gdy wreszcie dotarł do szkoły, w klasie były już wszystkie zwierzęta, które z przejęciem dyskutowały o nowym koledze. Zajączek rozejrzał się po klasie i zobaczył siedzącego w ostatniej ławce małego, białego zajączka z oklapniętym uszkiem. Skoczek pomyślał: „Jak on wygląda? Przecież wszystkie zajęce są szare i mają sterczące uszy! On mi się nie podoba, jest inny niż wszyscy. Nie potrzebuję takiego kolegi! A marchewki, które kupiłem, lepiej zjem sam albo ze starymi kolegami”. Kłapousek nic nie mówił, siedział skulony, przestraszony i smutny w swojej ławce. Żadne zwierzątko nawet nie spojrzało w jego stronę, pomimo tego, że wszyscy o nim mówili. Nowy czuł się okropnie samotny i myślał tylko o opuszczeniu szkoły i tych niemiłych kolegów.

Wkrótce rozpoczęła się lekcja matematyki i Pani Sowa zorganizowała konkurs polegający na liczeniu w pamięci. Zwierzątka bardzo się przestraszyły, bo do tej pory liczyły tylko za pomocą liczydła. Jednak wszystkie bardzo się starały, tym bardziej że zwycięzca miał otrzymać tytuł Leśnego Matematycznego Omnibusa. Wszystkie zwierzęta chciały zdobyć ten tytuł, ale nikt się nie spodziewał, że najlepszym matematykiem w klasie zostanie niepozorny, niezauważany przez nikogo Kłapousek.

Zwierzęta zawstydziły się swoim postępowaniem, ponieważ zrozumiały, że nie jest ważne, jak się wygląda, tylko jakim się jest.

Wykonaj ćwiczenie:

Wyjaśnij znaczenie poniższych terminów, dopasowując właściwą definicję.

TOLERANCJA –

GERMANIZACJA –

KSENOFOBIA –

NACJONALIZM –

RUSYFIKACJA –

RASIZM –

FANATYZM-

a) Niechętny, wrogi stosunek do cudzoziemców i cudzoziemszczyzny.

b) Szacunek dla cudzych poglądów, wierzeń, upodobań, różniących się od własnych; wyrozumiałość, pobłażanie wobec jakiegoś zjawiska.

c) Narzucanie niemczyzny; germanizowanie, niemczenie.

d) Zespół poglądów społeczno-politycznych oparty na twierdzeniu o nierówności biologicznej, społecznej, intelektualnej itp. ras ludzkich; dyskryminowanie ludzi z powodu ich przynależności do rzekomo niższej rasy.

e) Bezkrytyczna wiara w słuszność jakiejś idei, sprawy połączona z nietolerancją wobec odmiennych poglądów.

f) Narzucanie kultury rosyjskiej, języka rosyjskiego jako przejaw polityki wynaradawiania.

g) Kierunek światopoglądowy i polityczny żądający przywilejów dla własnego narodu, z czym wiąże się dyskryminowanie innych narodów i agresywność w stosunku do nich.

Rozwiąż krzyżówkę:

<https://wordwall.net/resource/906069/polski/stop-stereotypom>

Sprawdź, co zapamiętałeś/zapamiętałaś z dzisiejszej lekcji:

<https://wordwall.net/resource/938266/wos/postawy-wobec-ojczyzny-i-narodu-przeci%85gnij-literary-we>

Sprawdź się: <https://wordwall.net/resource/953561/wos/dopasuj-poj%99cia-do-opis%3bw>

Do zobaczenia

